

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicología: Psicología

Materia	Psicología: Psicología			
Código	V53G140V01102			
Titulación	Grao en Enfermería			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Departamento da E.U. de Enfermería (Povisa)			
Coordinador/a	Suárez González, Vicente			
Profesorado	Suárez González, Vicente			
Correo-e	vsuarez@povisa.es			
Web	http://www.cepovisa.com			
Descrición xeral	Tratase de unha materia teórico practica con participación activa do alumnado a través de traballos individuais e colectivos. Fanse grupos de traballo, exposicións en clase, traballos individuais e clases maxistras do profesor. Trátanse temas relacionados con emocións, aprendizaxe, etapas vitais, saúde, enfermidade, apoio psicolóxico, terapias e sobre todo preténdese sensibilizar a o estudante que o seu papel como profesional de enfermaría vai máis lonxe que o cumprimento de protocolos, en psicología tratamos de que cada estudante sea coñecedor dos seus recursos cognitivos e psicolóxicos para axudar e axudarse.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B4	Ser capaz de comprender o comportamento interactivo da persoa en función do xénero, grupo ou comunidade, dentro do seu contexto social e multicultural.
B7	Saber comprender, sen prexuízos, as persoas, considerando os seus aspectos físicos, psicolóxicos e sociais, como individuos autónomos e independentes, asegurando o respecto ás súas opinións, crenzas e valores, ademais de garantir o dereito á intimidade, a través da confidencialidade e o segredo profesional.
C14	Coñecer e identificar os problemas psicolóxicos e físicos derivados da violencia de xénero para capacitar ao estudante na prevención, a detección precoz, a asistencia e a rehabilitación das vítimas desta forma de violencia.
C50	Individualizar o coidado considerando a idade, o xénero, as diferenzas culturais, o grupo étnico, as crenzas e valores.
D1	Capacidade de análise e síntese.
D3	Capacidade de xestión da información.
D7	Razoamento crítico.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Saber entender as bases psicolóxicas clásicas e as súas relacións ca enfermaría.	B4 B7	C14	D1 D3 D7
Ser capaz de aplicar o pensamento científico a vida cotidia e laboral.	A2 A3	C50	D1 D3 D7

Contidos

Tema

Descrición e marco conceptual da enfermía psicosocial.	Principais escolas de psicoloxía. A psicoloxía no entorno da enfermía. Multiculturalidade e enfoque de saúde - enfermidade.
Actitudes e coñecementos básicos para unha relación terapéutica axeitada	Emoción, tipos, modelos. Intelixencia emocional. Autoconñecemento. Enseñanza y educación al paciente. Concepto de relación terapéutica, finalidade, fases, obxectivos. Terapia Cognitiva. Gestalt. Terapia de Conducta. Psicoanálise. Implicación emocional do persoal de enfermía e prevención das consecuencias negativas para a súa saúde. Técnicas de relaxación. Relaxación progresiva de Jacobson. Método de Schultz. Cuidados ao cuidador. Burnout.
Fases no desenrolo evolutivo	Conceptos básicos en psicoloxía evolutiva. Principais autores. Etapas na infancia. Adolescencia riscos. Trastornos da alimentación. Adolescencia e outras alteracions. Idade adulta. Estrés, depresión e outras patoloxías asociadas ás distintas fases do desenrolo evolutivo.
Aspectos psicolóxicos do usuario en os cuidados de saúde.	A enfermidade é o seu impacto na vida da persona. Representación mental da enfermidade. Enfermidade crónica e aguda. Ansiedade, emocións, imaxe corporal, medo a morte. Estratexias de afrontamento. Papel de enfermía no abordaxe correcto a o paciente. Hospitalización é o seu impacto psicolóxico. O hospital como escenario ameazante. Paciente terminal, oncolóxico, infantil, quirúrxico etc. características que os definen e modo de abordalos.
Identificación de fenómenos psicosociais.	Principales fenómenos psicosociais que aparecen na interacción social : percepción de personas, actitudes, estereotipos, presión de grupo, ideoloxía, cultura, expectativas, sexismo, xenofobia, racismo, poder.
Manexo de problemas relacionados coa violencia de xénero.	Casos de abuso, acoso, violencia de xénero, violencia familiar. Implicación emocional do persoal de enfermía e prevención das consecuencias negativas para a súa saúde. Protocolo de actuación
Identificar habilidades básicas de comunicación eficaz	Concepto de comunicación. Elementos. Estilos. Habilidades sociais. A comunicación co paciente. Protocolo de Buckman. Comunicación co paciente difícil. Cuestionarios e probas para autoconñecemento en competencia de comunicación. Estrés e comunicación.
Fases del desenvolvemento humano desde el punto de vista psicosocial.	Conceptos básicos: Unidade biopsicosocial, cultura, integración, familia, desenvolvemento. Autores que plantexan etapas de desenvolvemento: Erikson, Vigotsky, Piaget, Freud, Bandura... Papel de enfermía.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Lección maxistral	29	29	58
Seminario	6	24	30
Estudo de casos	7	21	28
Traballo tutelado	14	73	87
Exame de preguntas de desenvolvemento	3	7	10
Traballo	4	4	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnóstico e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción.

Atención personalizada

Metodoloxías **Descrición**

Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Estudo de casos	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual ou en grupo, elabora un documento sobre a temática da materia ou prepara seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Xeralmente trátase dunha actividade autónoma do/s estudante/s que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía, redacción...

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos	Proba na que un alumno/a debe analizar un feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución.	20	A2 A3	B4 B7	C14 C50	D1 D3 D7
Traballo tutelado	O estudante, de maneira individual e de acordo co profesor, elabora un traballo sobre a temática da materia ou realiza o resumo dalgunha das lecturas proposta. É unha actividade autónoma do estudante, que inclúe a procura e recollida de información, lectura e manexo de bibliografía e correcta redacción.	10	A2 A3	B4 B7	C14 C50	D1 D3 D7
Exame de preguntas de desenvolvemento	O alumno deberá responder a exercicios nos que achegará unha visión ampla do tema solicitado, nun tempo determinado, relacionando conceptos, extrapolando aplicacións, etc	40	A2		C14 C50	D1 D3
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita Realízase exposición oral	30	A2 A3		C50	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

O primeiro día de clase o profesor entrega cronograma con detalle de datas para presentar traballos, horas de titoría, información sobre avaliación e resolve as dúbidas que presenten os alumnos en relación ao curso.

Cada alumno escolle entre avaliación continua ou avaliación global.

Avaliación continua:

O alumno asiste regularmente a clase, participa na elaboración do traballo en grupo, elabora traballo individual e cumprimenta as probas escritas ao longo do cuatrimestre máis ao final.

- As probas escritas referentes as exposicións do profesor e traballos grupais (correxidos-resumidos polo profesor) cumprimentánsense nos días posteriores a presentación en clase, se non alcanzan puntuación de 5 han de repetirse no examen oficial ao final do cuatrimestre. Supoñen o 40% da cualificación. (Se non se obtén polo menos puntuación de 5, non se aproba a materia).

- Elabórase traballo en grupo con titorías e posterior exposición en clase (supón o 30% da cualificación).

- Realízase en clase estudo de casos, que avaliados mediante proba escrita (supón o 20% da cualificación).

- Elabórase traballo individual sen exposición, (supón o 10 % da cualificación).

Ainda no caso de ir conseguindo resultados satisfactorios no itinerario mencionado, o alumno tamén pode optar a proba de avaliación final para mellorar a nota, en sempre respétase a cualificación obtida na avaliación continua.

Pérdese o dereito a avaliación continua cando as faltas non xustificadas superen o 10%, non se realice o traballo grupal ou non se entregue o traballo individual, nese caso ha de superar a proba de avaliación global, tal como ven descrita a continuación.

Avaliación global:

Se o estudante elixe esta modalidade, ou perde o dereito da avaliación continua, pode asistir a clases e participar nos traballos (non recibindo cualificación), pero ha de superar unha proba escrita global: (preguntas de desenvolvemento) que fai referencia a todos os contidos abordados no curso e compartidos en moovi, (exposicións do profesor e traballos de alumnos correxidos/resumidos polo profesor).

Datas de exames de 1ª e 2ª oportunidade, publicaranse na web do centro. AULAS 21 e 23.

OXAMEN DE XUNIO SEMPRE TERÁ FORMA DE AVALIACIÓN GLOBAL NO QUE ENTRAN TODOS OS CONTIDOS ABORDADOS NO CURSO E COMPARTIDOS EN MOOVI.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Piero Turchi, Gian, **Psicología de la Salud**, ISBN 10 9877601680, Brujas, 2018

Kleiman, Paul, **Introducción a la Psicología**, Sirio, 2022

Párraga Sánchez, J. M., **Ciencias Psicosociales para Profesionales Sanitarios de hoy y de mañana:**, ISBN-13 8576551651, ., Independently published, 2020)

Cibanal Juan, Luis, **Técnicas de comunicación y relación de ayuda en ciencias de la salud**, ISBN 13- 978-8413822488, 4 edición, Elsevier, 2022

Díaz Méndez, Darío, **Psicología para Enfermería y Ciencias de la Salud**, ISBN-13 978-8413821818, Elsevier, 2023

Amigo Vázquez Isaac, **Manual de psicología de la salud**, ISBN-13 978-8436847376, Pirámide, 2023

Bibliografía Complementaria

Lafuente Niño, E., **Historia de la psicología (GRADO)**, ISBN-13 978-8436269635, Uned, 2017

Mora, Francisco, **Cómo funciona el cerebro**, ISBN-13 978-8491046516, Alianza, 2017

Colegio Oficial de Psicólogos, **www.cop.es**,

Sloan, Ethan, **La enfermedad mental: Orígenes y actuaciones**, ISBN-13 9798396040434, Independently published, 2023

Sociedad Española para el Estudios de la Ansiedad y Estres, **www.ansiedadystres.org/**,

Psicología-online, **www.psicologia-online.com**,

Inteligencia emocional, **www.inteligencia-emocional.org**,

Goleman, Raian J.D., **Inteligencia Emocional**, ISBN-13 979-8443853741, Independently published, 2022

Gómez Sánchez, R; Gómez Díaz M; Gómez Sánchez, R (Coord, **Manual de Atención Psicosocial**, ISBN-13 978-8415223450, Monsa-PRAYMA, 2012

Gaviria Stewart , Elena, **Introducción a la psicología social**, ISBN 13- 978-8496808386, 1 edición (, Editorial Sanz y Torres, S.L., 2019

Flèche, Christian, **El origen emocional de las enfermedades.**, ISBN13 9788491119999, EDICIONES OBELISCO, S.A., 2023

Cruzado Rodríguez, J.A., **Manual de psicooncología: Tratamientos psicológicos en pacientes con cáncer**, ISBN 13 978-8436829907, Pirámide, 2014

Antequera Jurado, Charo, **El desafío del cáncer: Vivencias y estrategias psicológicas con las que afrontar la enfermedad para pacientes y acompañantes.**, ISBN-13 978-8413612188, SHACKLETON BOOKS, 2023

Thibaut Meurisse, **Domina tus emociones**, ISBN-13 979-8647720160, Independently published, 2020

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Enfermería en saúde mental/V53G140V01305

Enfermería xeriátrica e cuidados paliativos/V53G140V01304

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Bioquímica: Bioquímica/V53G140V01103

Fisioloxía: Fisioloxía/V53G140V01105

Outros comentarios

A avaliación continua permite seguir a materia de xeito ordenado e con feedback periódico por parte do profesor.

Estará controlada a asistencia.

Valorase a participación activa en clase